

Finnvera Oyj:n sektoriluokitus

Päätös

Finnvera Oyj luokitellaan rahoitus- ja vakuutuslaitoksiin, alasektorille 12501 'Muut rahoituksen välittäjät, julkiset'.

Taustaa

Finnvera Oyj (1484332-4) on valtion omistama erityisrahoittaja, joka rahoitustoiminta koostuu pääasiassa takauksista ja vientiluotoista. Viennin luotottaminen on järjestetty Suomen vientiluoton kautta. Yhtiön toimintaa ohjaavat sitä koskeva erityislainsäädäntö ja valtion asettamat elinkeino- ja omistajapoliittiset tavoitteet. Vuonna 2013 konsernin korkotuotot olivat 110 miljoonaa euroa ja palkkiotuotot 140 miljoonaa euroa. Konsernin taseen loppusumma oli 4,6 miljardia euroa.

Sovellettava ohjeistus

ESA:n¹ luvussa 2 on kuvattu sekä institutionaalisen yksikön määritelmä, että yksiköiden määrittäminen sektoreihin. Julkisyhteisöjen alijäämä- ja velkamanuaalin² luvuissa I.2 ja I.5 käsitellään lisäksi keskeisimpiä periaatteita, joiden mukaan valtion omistaman yhtiön sektoriluokka määritellään.

Kotimaisen yksikön katsotaan olevan institutionaalinen yksikkö, jos se päättää itsenäisesti toiminnastaan ja jos sillä on täydellinen kirjanpito tai valmiudet laatia täydellinen kirjanpito. Yksikkö on itsenäinen jos se:

a) on oikeutettu omistamaan tavaroita tai varoja omissa nimissään, b) kykenee tekemään taloudellisia päätöksiä ja harjoittamaan taloudellisia toimintoja, joista se on vastuussa ja laillisesti tilivelvollinen, c) kykenee ottamaan velkoja omissa nimissään, ottamaan muita velvoitteita tai muita sitoumuksia ja tekemään sopimuksia, d) kykenee laatimaan täydellisen kirjanpidon.

Julkisyhteisöjen alijäämä- ja velkamanuaalin luku I.2.4 käsittelee markkina/markkinaton-säännön soveltamista julkisen yksikön tapauksessa. Jos yksikkö on julkisyhteisön valvoma markkinatuottaja, se luokitellaan julkiseksi yritykseksi yritys- tai rahoituslaitossektoriin. Jos yli puolet toimintamenoista katetaan myyntituloilla, yksikkö katsotaan markkinatuottajaksi.

Luvussa I.5 todetaan lisäksi, että rahoitusta harjoittavan yrityksen tulee asettaa itsensä alttiiksi riskille, jotta se luokitellaan itsenäisenä institutionaalise-
na yksikkönä rahoitussektorille. Lisäksi kappaleissa I.5.7-I.5.8 annetaan ohjeistusta riskin määrittämiselle:

...it may happen that a public corporation which apparently seems to act as a financial intermediary is classified in government sector because a government unit **is directly bearing all or almost all of the risks**. For instance, it is evidenced that government will repay its liabilities or will compensate **any loss** resulting from shortfalls in asset performance...

In some cases, government may grant explicit guarantees on liabilities which transfers all or part of the ultimate risk on it. The existence of these guarantees, recognized as contingent

25.4.2014

liabilities, **is normally not a criterion for reclassification of units**, whatever the extent of the guaranteed liabilities in the balance sheet of units. If in this case the guarantor may be seen as the “final” or “**in last resort**” holder of the risk, its obligations are nevertheless conditional on a default by the guaranteed unit (which issued the instrument “in its own name”), which is of course uncertain at inception of the guarantee.

However, in some cases, government may grant guarantees **directly on all or almost all** of the **assets** held by a non-government unit (and not on the liabilities of the unit), such that **any loss** on non-performing loan or other asset **is automatically** (in some cases only partially or with caps/floors) covered by a transfer from government. Under these conditions, the unit is ensured to be in a position to face its own debt obligations, at least partially. Such units are not considered to be “placing themselves at risk”...

Käytännössä yhtiö tulisi luokitella valtionhallintoon, jos:

- valtio kantaa suoraan kaikki toiminnan riskit huolehtimalla velkojen takaisinmaksusta tai korvaamalla kaikki (tai lähes kaikki) syntyneet luottotappiot automaattisella varojen siirrolla.

Päätöksen perustelu

ESA:n asettamien määritelmien mukaisesti yksikkö on rahoituspalveluja tuottava markkinatuottaja, sillä yksikön tuotot kattavat sen menot. Myös yhtiötä koskevassa lainsäädännössä on todettu, että ”Yhtiön on pyrittävä siihen, että sen toiminnan menot voidaan pitkällä aikavälillä kattaa yhtiön toiminnasta saatavilla tuloilla.” Finnvera täyttää myös riittävässä määrin päätöksenteon itsenäisyyden kriteerit. Isoissa takausoperaatioissa yksikkö toimii kiistatta valtion ohjauksessa, mutta perustoimintaa se harjoittaa itsenäisesti sille määriteltyjen tehtävien puitteissa.

Riskeille altistumisen kriteeri vaatii huolellista arviointia. Ensinnäkin valtio takaa täysin yhtiön varainhankinnan, millä ei kuitenkaan alijäämä- ja velkamanuaalin mukaan ole merkitystä yksikön luokittelun kannalta, koska valtion rooli on ehdollinen (last resort-funktio, ks. yllä). Valtio takaa viime kädessä myös kaikki Finnveran saamiset joitain yksittäistapauksia lukuunottamatta. Osan juoksevista luotto- ja takaustappioista se korvaa automaattisella varojen siirrolla. Valtion korvausosuus Finnvera:n kärsimistä luotto- ja takaustappioista on ollut noin 50 prosenttia vuosittain. Korvauksen määrä vaihtelee kohteittain ja on määritelty Finnveraa koskevassa lainsäädännössä sekä erillisessä maksusitoumuksessa. Loppuosan tappioista yhtiö kattaa rahastoiduilla voittovaroillaan.

Takaamalla viime kädessä kaikki Finnveran luotot ja takaukset valtio varmistaa yhtiön toiminnan jatkuvuuden. Riskinkanto-kriteeriä on alijäämä- ja velkamanuaalin ohjeistuksen valossa kuitenkin arvioitava ensisijaisesti *suoran tappiovastuun* kautta. Valtion suora tappiokorvausmekanismi huomioi denkin Finnveralle jää merkittävä oma vastuu toimintansa tappioista. Siten Finnveran voidaan katsoa kantavan itse merkittävää taloudellista riskiä ja siten olevan itsenäinen institutionaalinen yksikkö rahoitussektorilla.

Näillä perusteilla Finnveran sektoriluokitukseen ei esitetä muutosta ja se luokitellaan jatkossakin sektorille S12501.